

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia 8 kwietnia 2010 r.

**Pan
Zbigniew Więckiewicz
Prokurator Okręgowy
w Elblągu**

LOL-4100-04-01/2010; P/09/011

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, w ramach kontroli wykonania budżetu państwa, przeprowadziła w Prokuraturze Okręgowej w Elblągu („Prokuratura”) kontrolę realizacji planu finansowego Prokuratury w 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 31 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do treści art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prokuratorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia wykonanie planu finansowego Prokuratury. Podstawą pozytywnej oceny jest zrealizowanie dochodów i wydatków zgodnie z zatwierdzonym planem finansowym. Zastrzeżenia NIK dotyczą

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

natomiast nieprawidłowości stwierdzonych w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej oraz zgodności systemu księgowości komputerowej z obowiązującymi przepisami prawa.

1. Wydatki Prokuratury w 2009 r. wyniosły 17.875,34 tys. zł (99,9% jej planu finansowego po zmianach) i w porównaniu z rokiem poprzednim były wyższe o 7,16%. Na podstawie 36 decyzji Prokuratora Apelacyjnego w Gdańsku, plan ten w ciągu roku został zmieniony poprzez zwiększenie kwoty wydatków o 539,44 tys. zł (o 3,11%) oraz przesunięcie wydatków pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej. W ocenie NIK, wszystkie zmiany w planie wydatków były celowe i wynikały z konieczności jego dostosowania do aktualnych potrzeb Prokuratury. Największy udział w strukturze wydatków miały wynagrodzenia osobowe (wraz z pochodnymi) prokuratorów, asesorów, aplikantów i pracowników administracyjnych. Wyniosły one 12.204,57 tys. zł i stanowiły 68,3% ogółu wydatków.

Wskutek wzrostu zatrudnienia w 2009 r. (o 1 etat), podwyżek płac prokuratorów wynikających z regulacji ustawowych oraz waloryzacji wynagrodzeń pracowników administracji o stopień inflacji, na wynagrodzenia wydatkowano o 1.398,61 tys. zł (o 13,9%) więcej niż 2008 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 5.676,20 zł

i w porównaniu z 2008 r. było wyższe o 11,3 %, przy czym w grupie asesorów i aplikantów wzrosło ono z 3.839,60 zł do 5.637,20 zł (tj. o 46,82%), a w grupie prokuratorów

z 7.780,80 zł do 9.351,80 zł (tj. o 20,1%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracowników administracji zmniejszyło się natomiast z 3.328,50 zł do 3.229,80 zł (o 2,97%)

do czego przyczyniły się m.in. długotrwałe absencje wynikające z chorób i bezpłatnych urlopów pracowników.

Wydatki na zakupy towarów i usług w 2009 r. wyniosły 1.511,56 tys. zł i stanowiły 8,45% ogółu wydatków Prokuratury w badanym okresie. Analiza tych wydatków wykazała,

iż w sześciu przypadkach (dotyczących m.in. zakupu: kserokopiarek i urządzeń faksujących, paliwa i oleju silnikowego do samochodów służbowych oraz wykonania dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy budynku Prokuratury Rejonowej w Braniewie) zostały one poniesione na podstawie umów zawartych z wykonawcami, wybranymi we właściwym trybie i zgodnie z zasadami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych² (Pzp).

Zakupu pozostałych dostaw i usług, zgodnie z art. 4 pkt 8 Pzp, dokonano bez stosowania tej ustawy. Bez stosowania przepisów Pzp Prokuratura zleciła także dostawę (do Prokuratury Rejonowej w Ostródzie) mebli o wartości 190,13 tys. zł (49,04 tys. euro), ponieważ wykonawcą zamówienia była inna państwowa jednostka budżetowa, tj. gospodarstwo pomocnicze przy Areszcie Śledczym w Poznaniu.

Z udzielonych w 2009 r. zamówień sporządzono roczne sprawozdanie i przekazano je Urzędowi Zamówień Publicznych. Dane zawarte w sprawozdaniu nie były jednak rzetelne, gdyż zamiast wartości netto zamówienia na zakup paliwa i oleju silnikowego (142.443,15 zł), wykazano jego wartość szacunkową (164.851,65 zł).

Kontrola wykazała, że wskutek okresowego zasilania Prokuratury środkami budżetowymi w kwotach niższych od ujętych w pierwotnym harmonogramie wydatków, 22 faktury zostały opłacone z opóźnieniem, co w siedmiu przypadkach spowodowało naliczenie przez kontrahenta odsetek w łącznej kwocie 54,46 zł. Pomimo to, wbrew obowiązkowi określone w § 7 ust. 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych³, odsetki te nie zostały ujęte w księgach rachunkowych Prokuratury.

Zobowiązania Prokuratury na 31 grudnia 2009 r. wynosiły 1.205,36 tys. zł i w całości były zobowiązaniami niewymagalnymi, przy czym 71,29 % tej kwoty stanowiły dodatkowe wynagrodzenia roczne.

Dochody budżetowe Prokuratury w 2009 r. wyniosły ogółem 20,58 tys. zł (257,3% planu) i były o 106,21% wyższe od wykonania roku poprzedniego. Tak znaczny wzrost wynikał głównie z wyegzekwowania, od wykonawcy dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy budynku Prokuratury Rejonowej w Braniewie, kary umownej w kwocie 9,54 tys. zł

---

² Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

³ Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.

z tytułu nieterminowej realizacji przedmiotu umowy. Pobrane dochody terminowo przekazywano na centralny, bieżący rachunek budżetu państwa.

2. W wyniku analitycznego przeglądu ksiąg rachunkowych, przeprowadzonego na pełnym zbiorze zapisów księgowych (23.906) oraz badania losowo dobranej próby 233 dowodów źródłowych (dotyczących wydatków na łączną kwotę 1.298,24 tys. zł) stwierdzono, że w księgach zaewidencjonowane były zdarzenia, które faktycznie miały miejsce, a kwoty zaksięgowanych operacji wynikały z dowodów źródłowych stanowiących podstawę księgowania. Wszystkie analizowane dokumenty były sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty, zgodnie z przyjętymi w Prokuraturze zasadami rachunkowości.

Badanie szczegółowe w ramach przeglądu analitycznego, którym objęto 42 zapisy (dobór celowy) wykazało nieprawidłowości w 26 przypadkach (61,9%), z których 13 dotyczyło wydatków na kwotę 360,29 tys. zł. Nieprawidłowości te polegały na:

- pominięciu w księgach dat operacji gospodarczych (2 zapisy),
- nieprawidłowej sekwencji dat (7 zapisów),
- zamknięciu miesiąca po terminie sprawozdania (10 zapisów),
- ujęciu jednego dowodu w poczet niewłaściwego miesiąca ze skutkiem dla sprawozdawczości bieżącej,
- opóźnieniu w zaksięgowaniu sześciu dowodów, co było skutkiem ich przetrzymywania w podległych prokuraturach rejonowych.

Badanie zgodności ksiąg rachunkowych wykazało natomiast, że spośród 233 zbadanych zapisów, błędy formalne zawierało 148 (63,5%). Należy zaznaczyć, że aż w 145 z nich wskazano inne niż faktyczne daty operacji gospodarczych, a w trzech pozostałych błędnie zaewidencjonowano: daty wystawienia dwóch dowodów oraz numer jednego dowodu księgowego.

W wyniku badania wiarygodności ksiąg nie stwierdzono błędów w księgowaniu mających wpływ na sprawozdawczość roczną, jednak wystąpiły cztery przypadki błędnych księgowania mających wpływ na sprawozdawczość bieżącą.

Kontrola wykazała ponadto, że stosowany program „Księgowość” nie zapewniał:

- trwałości zapisów księgowych (umożliwiających ich usuwanie oraz otwieranie zamkniętych miesięcy obrotowych), co było niezgodne z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴,
- kontroli kompletności zapisów księgowych (umożliwiających pominięcie dat operacji gospodarczych) i ich poprawności w zakresie sekwencji dat (dopuszczał ewidencjonowanie późniejszych dat operacji gospodarczych niż daty wystawienia dowodów).

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, w zakresie wiarygodności ksiąg Najwyższa Izba Kontroli wydaje opinię pozytywną w odniesieniu do sprawozdawczości rocznej oraz pozytywną z zastrzeżeniami w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej.

Negatywnie natomiast NIK opiniuje zgodność ksiąg rachunkowych oraz systemu księgowości komputerowej z przepisami prawa.

3. Sprawozdania budżetowe za rok 2009 (Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa i Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń oraz Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych) sporządzono terminowo i rzetelnie, a dane w nich zawarte wynikały z ewidencji księgowej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) zapewnienie zgodności systemu księgowości komputerowej z ustawą o rachunkowości,

---

⁴ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

- 2) wyeliminowanie przypadków przetrzymywania dowodów księgowych w podległych prokuraturach oraz zapewnienie ich ujmowania do właściwych miesięcy obrotowych,
- 3) ujęcie w ewidencji księgowej odsetek naliczonych przez kontrahenta,
- 4) przedkładanie Urzędowi Zamówień Publicznych rzetelnych sprawozdań o udzielonych zamówieniach.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prokuratora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu bądź o działaniach podjętych w celu realizacji tych wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego Panu Prokuratorowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.